

Målning med Utvändig linoljefärg

Linoljefärg utomhus används främst på ytor av trä, men kan också målas på andra material som puts, sten, plåt mm.

Målning utomhus på trä:

- Måla helst vid varm och torr väderlek. Bästa målningstid är maj-augusti.
- Träet ska vara torrt - fuktkvoten får inte överstiga än 16%. Om träet är för fuktigt kan linoljan inte tränga in ordentligt i underlaget.
- Linoljefärger torkar långsamt och torktiden förlängs vid kyla och fukt. Man bör därför inte måla vid temperaturer under + 10°C.
- Måla inte heller vid risk för regn eller kraftig daggbildning - då risken annars är stor för att det uppstår mattfläckar.
- Undvik också att måla på direkt soluppvärmda ytor då det kan ge för snabb torkning på ytan med blåsbildning som följd.

Tänk på:

- Linoljefärg ska alltid strykas tunt. För tjockt målade skikt leder till sämre genomtorkning med stor risk för rynk- och blåsbildning som följd. Det är viktigt att ytan är jämn och slät och icke-sugande före slutstrykningen.
- Använd en rund eller oval pensel av god kvalitet och arbeta in färgen ordentligt i underlaget. Roller bör inte användas.
- Torktid vid 20° C och normal luftfuktighet är ca 24-48 timmar. Vid kallare och fuktigare väder förlängs torktiden. Måla aldrig innan det underliggande färgskiktet torkat. Genomhärdning tar längre tid, från några dagar upp till flera månader beroende på de yttre förhållandena.
- Var noga med att röra upp färgen ordentligt från botten.

Målning på nytt trä:

- Se till att träet är rent och torrt. Borsta bort löst damm. Normalt fordras tre strykningar.
- för **Grundmålning** späds färgen med 30-40% lågaromatisk lacknafta (alt. Balsamterpentin), dvs 3-4 dl lacknafta till en liter färg. Färgen ska bli lågviskös så den tränger in ordentligt i träet. Var noga att mätta ändträ och skarvar så att färgen suges in och ger ett bra fuktskydd på dessa utsatta ställen.
 - för **Mellanstrykning** späds färgen med 15-20% lacknafta.
 - för **Slutstrykning** används alltid oförtunnad färg.

Målning av fönster:

Beslag och spikar grundas med alkalisäker grundfärg för metall. Träytor ska vara rena och torra med en fuktkvot som inte överstiger 16 %.

Allt trä grundas sedan med linoljefärg spädd med 30-40% lågaromatisk lacknafta (alt. balsamterpentin). Det är viktigt att träet grundas även i kittfalsen. Om kittet appliceras på ogrundat trä kan linoljan i kittet sugas in i träet så att det får dålig hållbarhet och vidhäftning.

Observera: Använd alltid linoljebaserat kitt, aldrig syntetiskt.

När kittet torkat ordentligt mellanstryks alla ytor med linoljefärg spädd 15-20 % med lacknafta (alt. balsamterpentin). Slutstrykning sker alltid med oförtunnad färg.

Målning på plåt:

Ny plåt slipas (med ex. Scotch Brite) innan grundmålning för att avlägsna ev. fabrikslevererat lagerskydd. Den rengjorda ytan grundmålas med alkalisäker grundfärg – ex. Isotrol Grund - och målas därefter två gånger med oförtunnad linoljefärg i tunna skikt eller en strykning med ex. Isotrol Pansar och en strykning med oförtunnad linoljefärg. Äldre - även rostig - plåt grundmålas med Isotrol grund. Därefter två strykningar med oförtunnad linoljefärg i tunna skikt - eller en strykning med Isotrol Pansar och en strykning med oförtunnad linoljefärg.

Målning på puts och stuckatur:

Puts och stuckatur är porösa underlag och det är viktigt att ytan är mättad innan färdigstrykningen. Dessutom är materialen alkaliska vilket inte är bra för oljefärg (se ovan). Det är därför viktigt att ytan är ”karbonatiserad”, dvs. att pH-värdet inte är för högt. Kolla pH på ytan med pH-papper. Godkänt högsta pH är 7. Stryk därefter linoljefärg i flera lager förtunnad succesivt med ca 40 %, 25 % och 15 %. Om ytan då är mättad och slät, färdigstryk med oförtunnad eller med 10 % förtunnad färg beroende på ytans struktur.

Rengöring:

Penslar rengörs bäst genom doppning i lacknafta och därefter noggrann tvätt med tvål eller såpa.

Observera att trasor och trassel indränkta med linolja kan självantända och orsaka brand. Förvara använda trasor under vatten eller bränn upp dem.

Utvändig linoljefärg

Materialbeskrivning och användningsområde:

Utvändig Linoljefärg är baserad på svensk rå kallpressad linolja och linstandolja. Den innehåller mögelskydd och är avsedd för målning av träfasader, fönsterkarmar, foder m.m. samt även för målning på plåt, puts och stuckatur.

TEKNISKA DATA:

Bindemedel:	Svensk rå kallpressad linolja, linstandolja
Kulör:	RAÄ, NCS
Pigment:	Titandioxid, zinkvitt
Viskositet:	BF ca 3000
Densitet:	1,5 kg/liter
Torrhalt:	97-98 vikt%
Glans:	Blank, Gardner 60
Torktid:	24-48 timmar
Materialåtgång:	12-15 m ² /liter
Rengöring:	Lågaromatisk lacknafta, såpa
Förpackning:	1 liter, 5 liter, 10 liter

OBS! Trasor, trassel m.m. indränkta med linolja kan orsaka självantändning. Förvara dessa under vatten eller bränn dem.

VOC-gränsvärde (Kat A/d): 300 g/l (2010)

Produktens VOC: < 300 g/l.

Engwall o. Claesson

PROFESSIONELL LINOLJEFÄRG UR TRADITION OCH KUNSKAP SEDAN 1915

Götlundagatan 11 | SE-124 71 Bandhagen

Tel. kontor: +46 (0)8-86 03 50 | Fax: +46 (0)8-99 90 03 | Hemsida: www.eoc.se | E-mail: info@eoc.se

Underhåll och skötsel av utvändig träpanel målad med utvändig linoljefärg

Allmänna råd:

Löpande underhåll av målad träpanel gör att framtida underhåll blir enklare och ger ett bättre skydd av träet. En allmän rekommendation är att se över de målade ytorna vartannat år och vid behov tvätta ytor som är nedsmutsade eller har fått eventuell påväxt.

Rengöring:

Tvätta de ytor som skall målas med lämpligt tvättmedel. Använd aldrig alkaliska rengöringsmedel då det förstör oljefärgen. Det är speciellt viktigt att tvätta panelen om den är missfärgad av mögel eller alger. Börja nerifrån och arbeta uppåt. Skölj alltid noga med rent vatten.

Observera: Använd inte högtryckstvätt! För högt vattentryck kan ge fuktskador bakom fasadpanelen och i isoleringen.

Ommålning:

Det första man måste ta reda på är med vilken typ av färg ytan målats med tidigare. Om den är målad med linolje- eller alkydoljefärg så går det bra att måla om med linoljefärg. Är det däremot målat med akrylatfärg ("plastfärg") är det inte lämpligt att måla med oljefärg. Detta då akrylatfärgen har sämre vidhäftning vid underlag än oljefärg - och då oljefärgen krymper något när den torkar kan det orsaka att akrylatfilmen släpper från underlaget.

För att ta reda på vilken färg som målats med tidigare kan man göra följande test:

1. Ta **T-sprit** på en trasa och gnugga på färgskiktet. Om färgen löses och blir gummiliknande så är det akrylatfärg. Fortsätta då måla med akrylatfärg.
2. Ta **kaustiksoda** på en trasa och gnugga. Om färgen löser sig är det oljefärg.

Observera: Slamfärg (typ Falu Rödfärg) endast kan ommålas med samma färgtyp.

Tvätta alltid de ytor som ska ommålas (se ovan) - och skrapa bort all löst sittande färg och eventuellt gränat trä. Låt torka ordentligt innan målningen påbörjas.

Vid ommålning räcker det normalt med två strykningar (mellan- och slutstrykning enl. ovan) - förutom på skrapade/trärena ställen som skall grundmålas enligt ovan. Om ytan efter två strykningar suger ojämt och det framträder glansfläckar bör man stryka en extra gång med ospädd färg. Det är viktigt att varje färgskikt stryks tunt och får torka ordentligt innan ett nytt skikt påförs. Notera att torktiden kan variera beroende på väderförutsättningarna.